

ESIMESE ASTME KOHTU MÄÄRUS (neljas koda)

28. juuni 2005 *

Kohtuasjas T-170/04,

Confederazione nazionale dei consorzi volontari per la tutela delle denominazioni di origine e delle indicazioni geografiche tipiche dei vini italiani (FederDoc), asukoht Rooma (Itaalia),

Consorzio per la tutela dei vini Valpolicella, asukoht San Floriano (Itaalia),

Consorzio tutela denominazione Frascati Soc. consortile coop. rl, asukoht Frascati (Itaalia),

Consorzio del vino Brunello di Montalcino, asukoht Montalcino (Itaalia),

Cantina cooperativa di Montefiascone Soc. coop. rl, asukoht Montefiascone (Itaalia),

Azienda agricola Ruggiero Giuseppa „Masseria Felicia” Snc, asukoht Carano di Sessa A. (Itaalia),

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

Michele Moio fu Luigi Srl, asukoht Mondragone (Itaalia),

Consorzio vino Chianti Classico, asukoht Radda in Chianti (Itaalia),

Consorzio tutela vini DOC Colli Piacentini, asukoht Plaisance (Itaalia),

Cantine grotta del sole Srl, asukoht Quarto (Itaalia),

Val Calore Soc. coop. rl, asukoht Castel San Lorenzo (Itaalia),

Consorzio tutela Morellino di Scansano, asukoht Scansano (Itaalia),

Consorzio tutela vini Gambellara DOC, asukoht Gambellara (Itaalia),

Consorzio tutela dei vini Soave e Recioto di Soave, asukoht Soave (Itaalia),

Azienda vitivinicola eredi Ing. Nicola Gugliera, asukoht (Itaalia),

Cooperativa agricola di Riomaggiore, Manarola, Corniglia, Vernazza e Monterosso, asukoht Riomaggiore (Itaalia),

Consorzio per la tutela dei vini di Valtellina, asukoht Sondrio (Itaalia),

Consorzio tutela vini DOC „Breganze”, asukoht Breganze (Itaalia),

Consorzio volontario per la tutela del vino Marsala, asukoht Marsala (Itaalia),

Consorzio vini Valdichiana, asukoht Arezzo (Itaalia),

Consorzio del vino nobile di Montepulciano, asukoht Montepulciano (Itaalia),

Esindajad: advokaadid L. Spagnuolo Vigorita, P. Tanoni ja R. Gandin,

hagejad,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: M. Nolin ja V. Di Bucci, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada täielikult või teise võimalusena osaliselt komisjoni 20. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 316/2004, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 753/2002, milles sätestatakse teatavad nõukogu määruse (EÜ) nr 1493/1999 rakenduseeskirjad veinisektori toodete kirjeldamise, nimetamise, esitlemise ja kaitse osas (ELT L 55, lk 16; ELT eriväljaanne 03/42, lk 490),

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja esimees H. Legal, kohtunikud P. Mengozzi ja I. Wiszniewska-Białecka,

kohtusekretär: H. Jung,

on andnud järgmise

määruse

Õiguslik raamistik

- 1 Veinide traditsiooniliste nimetuste kaitset ja kasutamist puudutavad üldeeskirjad on kehtestatud nõukogu 17. mai 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 1493/1999 veinituru ühise korralduse kohta (EÜT L 179, lk 1; ELT eriväljaanne 03/26, lk 25). Sama määruse VII lisa punkti B 1 alapunkti b viies taane näeb ette, et ühenduses valmistatud toodete märgistusele võib geograafilise tähistusega lauaveinide ja mpv-kvaliteetveinide puhul lisada muid traditsioonilisi nimetusi vastavalt tootjaliikmesriigi sätestatud eeskirjadele.
- 2 Määruse nr 1493/1999 rakenduseeskirjad ja nimelt traditsiooniliste nimetuste kaitset puudutavad rakenduseeskirjad, mis sisaldavad täiendavaid traditsioonilisi nimetusi, on kehtestatud komisjoni 29. aprilli 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 753/2002, milles sätestatakse teatavad nõukogu määruse (EÜ) nr 1493/1999 rakenduseeskirjad veinisektori toodete kirjeldamise, nimetamise, esitlemise ja kaitse osas (EÜT L 118, lk 1; ELT eriväljaanne 03/35, lk 455).
- 3 Vastavalt määruse nr 753/2002 artiklile 23 „tähistab nimetus „teised traditsioonilised nimetused” lisanimetusi, mida tootjaliikmesriigid [määruse IV lisas] osutatud

veinide puhul tavapäraselt kasutavad, et osutada veini valmistamis- või laagerdamismeetodile, kvaliteedile, värvusele, tüübile või kohale või mingile konkreetsele sündmusele, mis on seotud asjaomase veini ajaloo ja mis on määratletud liikmesriikide õigusaktides selle liikmesriigi territooriumilt pärit asjaomaste veinide tähistamiseks”.

- 4 Määrus nr 753/2002 esitab III lisas kaheksa liikmesriigi (Saksamaa Liitvabariik, Austria Vabariik, Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Kreeka Vabariik, Itaalia Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik ja Portugali Vabariik) tunnustatud ja kaitstud tootjate traditsiooniliste nimetuste loetelu. Loetelu koosneb kahest osast: A ja B osast. A osa sisaldab Itaalia Vabariigi jaoks 43 traditsioonilist nimetust mpv-kvaliteetveinide kategooriast. B osa sisaldab Itaalia Vabariigi jaoks hagejate viidatud ja mpv-kvaliteetveinide kategooriasse kuuluvad 17 traditsioonilist nimetust, nimelt: Amarone, Cannellino, Brunello, Est ! Est !! Est !!!, Falerno, Governo all’uso toscano, Gutturnio, Lacryma Christi, Lambiccato, Morellino, Recioto, Sciacchetrà (või Sciac-trà), Sforzato (või Sfurzat), Torcolato, Vergine, Vino Nobile, Vin Santo. Seda loetelu saab täiendada või muuta liikmesriikide poolt komisjonile saadetavate määruse nr 753/2002 artikli 24 lõikele 7 vastavate teadetega.
- 5 Vastavalt määruse nr 753/2002 artikli 24 lõikele 2 võib III lisas loetletud traditsioonilisi nimetusi kasutada veinide puhul, millega nad on seotud, ning neid kaitstakse:

„a) igasuguse väärkasutamise, jäljendamise või seoste tekitamise eest, isegi kui kaitstud nimetusele on lisatud väljend „liik”, „tüüp”, „viis”, „imitatsioon”, „mark” või muu samalaadne väljend;

b) muu lubamatu, vale või eksitava märgistuse eest veini laadi või oluliste omaduste kohta sise- või välispakendil, reklaammaterjalides või asjaomase tootega seotud mis tahes dokumentides;

c) mis tahes muu üldsust eksitada võiva tegevuse, eelkõige sellise eest, mis võib tekitada arusaama, et vein vastab kaitstud traditsioonilise nimetuse kasutamise tingimustele”.

6 Määruse nr 753/2002 artikli 24 lõike 3 kohaselt ei tohi traditsioonilise nimetuse kasutamise tingimustele mittevastava veini kirjeldamiseks etiketil kasutatavad kaubamärgid sisaldada III lisas loetletud traditsioonilisi nimetusi. Sama lõike teine taane näeb siiski ette erandi kaubamärkidele, mis on ühenduses heauskselt ja seaduslikult registreeritud või mille suhtes on ühenduses kasutamiseks saadud seaduslikud õigused seetõttu, et kuni määruse nr 753/2002 avaldamise kuupäevani on kaubamärke heauskselt kasutatud.

7 Määruse nr 753/2002 artikli 24 lõike 4 kolmas taane näeb ette, et iga III lisas loetletud traditsioonilist nimetust võib seostada ühe või mitme veinikategooriaga, millised on mpv-kategooria veinid. Säte täpsustab ühtlasi, et kui mpv-kategooria ei sisaldu juba mõnes teises märgistuse kategoorias, kohaldatakse traditsioonilise nimetuse kaitset ainult liköörveinide, vahuveinide ja gaseeritud vahuveinide, samuti poolvahuveinide ja gaseeritud poolvahuveinide määratluse suhtes.

8 Määruse nr 753/2002 artikli 24 lõige 5 ja lõige 6 sätestasid tingimused, millele traditsioonilised nimetused peavad vastama, et kuuluda III lisa A või B osasse.

- 9 Määruse nr 753/2002 III lisa A osasse lisamiseks pidi traditsiooniline nimetus vastavalt määruse artikli 24 lõikele 5 enne selle määruse muutmist komisjoni 20. veebruari 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 316/2004 (ELT L 55, lk 16; ELT eriväljaanne 03/42, lk 490, edaspidi „vaidlustatud määrus“) vastama osutatud tingimustele:

- „a) olema iseenesest eripärane ja liikmesriigi õigusaktides täpselt määratletud;

- b) olema piisavalt eristatav ja/või ühenduse turul hea mainega;

- c) olema olnud kõnealuses liikmesriigis vähemalt kümme aastat tavapäraselt kasutusel;

- d) olema kasutusel ühe või mitme ühenduse veini või ühenduse veinikategooria puhul.”

- 10 Määruse nr 753/2002 III lisa B osasse lisamiseks pidid traditsioonilised nimetused vastavalt määruse artikli 24 lõikele 6, enne selle muutmist eespool viidatud vaidlustatud määrusega, mitte üksnes vastama lõikes 5 osutatud tingimustele, vaid neid tuli ka „kasutada geograafilise tähisega veinide puhul ning need p[er]idid] kõnealuse veini identifitseerima veinina, mis on pärit ühenduse territooriumil asuvast piirkonnast või paikkonnast, kus teatav kvaliteet, maine või muud veini karakteristikud, mida traditsioonilise nimetusega väljendatakse, on olulisel määral seostatavad veini geograafilise päritoluga”.

- 11 Määruse 753/2002 artikli 24 lõige 8 määratles tingimused, mis tuleb täita, ja korra, mida tuleb järgida, et võimaldada kolmandatel riikidel III lisa A osas loetletud traditsioonilisi nimetusi kasutades oma toodangut eristada.

- 12 Määrust nr 753/2002 muudeti vaidlustatud määrusega selleks, et võtta arvesse mitmete veine tootvate kolmandate maade reservatsioonide määruse kohta. Täpsemalt, need muudatused olid vajalikud selleks, et vastata nende maade palvele lubada neil kasutada teatud traditsioonilisi termineid, mis formuleeriti Maaailma Kaubandusorganisatsiooniga sõlmitavate teatud lepingute rakendamise käigus.

- 13 Vaidlustatud määruse artikli 1 punkt 4 muutis määruse nr 753/2002 artiklit 24, asendades lõike 5 sissejuhatava fraasi uuega ja jättes välja lõiked 6 ja 8. Need muudatused toovad kaasa erisuste kõrvaldamise III lisa A ja B osa vahel. Liikmesriigi traditsioonilise nimetuse III lisasse lisamise kohta käivad tingimused on nüüd need, mis eelnevalt kehtisid A osasse lisamise kohta, samas kui kolmandate maade veinide kohta käivad eeskirjad kanti üle määruse nr 753/2002 artikli 37 lõikesse 1, mida muudeti vaidlustatud määruse artikli 1 lõikega 10.

- 14 Määruse nr 753/2002 muudetud artikli 37 lõike 1 punkt e lubab kolmandate maade veinitootjatel kasutada täiendavaid traditsioonilisi nimetusi, mille kehtiv loetelu hõlmab eelnevalt III lisa A ja B osas toodud nimetused. Muudetud säte on järgmine:

„1. Määruse [...] nr 1493/1999 lisa B punkti 2 kohaldamisel võib nende kolmandatest riikidest pärit veinide (v.a vahuveinid ja gaseeritud vahuveinid ning gaseeritud

poolvahuveinid, kuid k.a üleküpsenud viinamarjadest valmistatud veinid) ja kolmandates riikides valmistatud otseselt inimtoiduks ettenähtud käärivate viinamarjavirrete etikettidele, millel on artiklile 36 vastav geograafiline tähis, lisada järgmised üksikasjad:

[...]

e) kolmandate maade veinide ja otsetarbimiseks mõeldud käärivate viinamarjavirrete puhul täiendavad traditsioonilised nimetused:

i) muud peale III lisas loetletute, vastavalt asjaomases kolmandas riigis veinitootjatele kohaldatavatele eeskirjadele, sh esindavate majandusorganisatsioonide eeskirjadele; ning

ii) III lisas loetletud, tingimusel, et kasutustingimused vastavad asjaomases kolmandas riigis veinitootjatele kohaldatavatele eeskirjadele, sh esindavate majandusorganisatsioonide eeskirjadele, ning et täidetud on järgmised nõuded:

— need riigid on esitanud komisjonile põhjendatud taotluse ja edastanud asjaomased eeskirjad, mis õigustavad traditsiooniliste nimetuste tunnustamist,

— need on iseenesest eripärased,

- need on piisavalt eristatavad ja/või neil on väljakujunenud hea maine asjaomases kolmandas riigis,

- need on olnud kõnealuses kolmandas riigis vähemalt kümme aastat tavapäraselt kasutusel,

- neid on kõnealuses kolmandas riigis kasutatud ühe või enama veinikategooria puhul,

- asjaomaste kolmandate riikide poolt sätestatud eeskirjad ei vii tarbijat kõnealuse nimetuse osas eksitusse.

Lisaks sellele võib mõningaid III lisas loetletud traditsioonilisi tähiseid kasutada geograafilise tähisena ja kolmandast riigist pärit veinide etiketil veini päritoluriigiks oleva kolmanda riigi keeles või muus keeles, juhul kui riigi ametlikust keelest erineva keele kasutamist käsitletakse traditsioonilise tähise puhul traditsioonilisena, kui selle keele kasutamine on sätestatud asjaomase riigi õigusaktides ja kui seda keelt on traditsioonilise tähise puhul vähemalt 25 aastat pidevalt kasutatud.

Artiklit 23 ja artikli 24 lõiget 2, lõiget 3, lõike 4 teist lõiku ning lõike 6 punkti c kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Iga punktis ii osutatud traditsioonilise tähise kohta on asjaomased riigid toodud III lisas.

[...]"

Menetlus ja poolte seisukohad

- 15 Hagejad esitasid hagiavalduse, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 18. mail 2004.
- 16 Hagejad, keda on 21, on järgmised:
- FederDoc (Confederazione nazionale dei consorzi volontari per la tutela delle denominazioni di origine e delle indicazioni geografiche tipiche dei vini italiani), eraõiguslik äriühing, mis ühendab Itaalia veinitootjate vabatahtlikke konsortsiume ja mille eesmärk on vastavalt tema põhikirjale osutada igakülget abi nendele konsortsiumidele ja tagada Itaalia päritolunimetustele nii siseriiklik kui rahvusvaheline õiguslik kaitse;
 - seitse Itaalia tootjat, kes toodavad ja turustavad mpv-kategooria kvaliteetveini ja kellel on õigus kasutada üht varem määruse nr 753/2002 III lisa B osas toodud 17st traditsioonilisest nimetusest (edaspidi „Itaalia tootjad”);
 - 13 vabatahtlikku konsortsiumi, mille eesmärk on väärtustada avalikkuse ja tarbijate silmis Itaalia mpv-kategooria kvaliteetveine, kindlustades nende nimetuse edendamist, eristamaks neid teistest turul konkureerivatest veinidest. Need konsortsiumid (edaspidi „vabatahtlikud konsortsiumid”) peavad ühtlasi kindlustama nimetuste, mille tarvis igati neist on moodustatud, kaitse, sealhulgas õigusliku, vastavalt Itaalia 10. veebruari 1992. aasta seadusele nr 164, mis puudutab veinide päritolunimetuste süsteemi.

- 17 Eraldi dokumendiga, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 28. juulil 2004, esitas komisjon vastavalt Esimese Astme Kohtu kodukorra artiklile 114 vastuvõetamatuse vastuväite.
- 18 Hagejad esitasid vastuväite kohta oma märkused 24. septembril 2004.
- 19 Hagejad paluvad hagiavalduses Esimese Astme Kohtul:
- tühistada vaidlustatud määrus tervikuna või teise võimalusena selle artikli 1 punkt 3, punkti 8 alapunkt a, punktid 9, 10 ja 18;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 20 Komisjon palub vastuvõetamatuse vastuväites Esimese Astme Kohtul:
- jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejatelt.

21 Hagejad paluvad märkustes vastuvõetamatuse vastuväite kohta Esimese Astme Kohtul:

- jätta vastuvõetamatuse vastuväide läbi vaatamata ja teha määrus menetluse jätkamiseks;

- teise võimalusena liita vastuvõetamatuse vastuväide põhiküsimusele ja teha määrus menetluse jätkamiseks.

Õiguslik käsitlus

22 Vastavalt kodukorra artikli 114 lõikele 1 võib Esimese Astme Kohus juhul, kui üks pooltest seda nõuab, otsustada vastuvõetavuse küsimuse ilma sisulise aruteluta. Vastavalt sama artikli lõikele 3 on järgnev menetlus suuline, kui Esimese Astme Kohus ei otsusta teisiti. Menetletavas kohtuasjas pidas Esimese Astme Kohus kohtutoimiku materjale piisavaiks, mistõttu ei pidanud tarvilikuks avada suulist menetlust.

Poolte argumendid

23 Komisjon väidab, et hagiavaldus on vastuvõetamatu, kuna vaidlustatud määrus ei puuduta hagejaid isiklikult.

- 24 Itaalia tootjad ei saa tugineda individuaalsetele tunnustele või erilistele asjaoludele, mis eristavad neid kõikidest teistest isikutest.
- 25 Vabatahtlikel konsortsiumidel ei ole õigust esitada tühistamishagi, kui ükski konsortsiumi liige ei ole isiklikult huvitatud määruse vaidlustamisest.
- 26 Lõpuks, FederDoc'i kui vabatahtlike konsortsiumide ühenduse hagi on vastuvõetamatu samal põhjusel, mis tema liikmetegi puhul.
- 27 Hagejad väidavad, et hagi on vastuvõetav. Erisuste kõrvaldamine määruse nr 753/2002 III lisa A ja B osade vahelt riivab Itaalia tootjate huve, sest see ei võimalda ära hoida ühe kõnesoleva nimetuse kasutamist kolmandate maade tootjate poolt veinide turustamisel ühenduse piires.
- 28 Lisaks sellele on asjaolud antud juhul analoogsed asjaoludega kohtuasjas C-309/89: Codorniu v. nõukogu, mis päädis Euroopa Kohtu 18. mai 1994. aasta otsusega (EKL 1994, lk I-1853). Itaalia tootjad toodavad ja turustavad üht veini, mille nimetus kuulub 17 täiendava traditsioonilise nimetuse hulka, mis on erioigusi andvate kollektiivsete kaubamärkidega samaväärsed eristavad tähised, kuigi see erioigus on jagatud tootjate vahel, kel on lubatud seda kasutada.
- 29 Vabatahtlike konsortsiumide ülesanne on organiseerida ja koordineerida asjaomase rühma isikute tegevust, kes on hõlmatud iga päritolunimetuse tootmise ja

turustamisega, ja kindlustada ühe või mitme nimetuse, mille või milliste jaoks nimelt need on moodustatud, kaitse. Hagejate väitel on nende hagi vastuvõetav, sest konsortsium esindab nende ettevõtjate huve, kes on isiklikult puudutatud, ja seetõttu, et õigusnormiga antakse kutseliidule mitu protsessiõigust.

30 Mis puudutab FederDoc'i, siis põhikirja järgi on tema ülesanne tagada Itaalia päritolunimetustele nii siseriiklik kui ka rahvusvaheline õiguslik kaitse, ja ta on isiklikult puudutatud samal moel kui vabatahtlikud konsortsiumid.

31 Peale selle väidavad hagejad, et on oluline anda EÜ artikli 230 neljandale lõigule laiem tõlgendus, kui see on alates Euroopa Kohtu 15. juuli 1963. aasta otsusest kohtuasjas 25/62: Plaumann v. komisjon (EKL 1963, lk 197) ja tõlgendada seda sätet kooskõlas tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttega. Lisaks sellele viitavad nad Euroopa põhiseaduse 29. oktoobril 2004 Roomas allkirjastatud lepingu lõplikule projektile, mis näeb ette muuta EÜ artikli 230 neljandat lõiku, tühistades kohustuse tõendada isiklikku puutumust hagide puhul, mis on esitatud õigusaktide vastu, mis ei vaja rakendusmeetmeid.

Esimese Astme Kohtu hinnang

32 Vastavalt EÜ artikli 230 neljandale lõigule võib „iga füüsiline või juriidiline isik [...] algatada menetluse temale adresseeritud otsuse vastu ja selliste otsuste vastu, mis teda otseselt ja isiklikult puudutavad”.

Vaidlustatud sätte olemus

- 33 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt saab määrust ja otsust eristada selle alusel, kas asjaomase akti ulatus on üldine või mitte (Euroopa Kohtu 14. detsembri 1962. aasta otsus liidetud kohtuasjades 16/62 ja 17/62: CNPAAP *v.* nõukogu, EKL 1962, lk 901 ja 918, ja Esimese Astme Kohtu 3. veebruari 2005. aasta otsus kohtuasjas T-139/01: Comafrika ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon, EKL 2005, lk II-409, punkt 87). Üldise ulatusega akti kohaldatakse objektiivselt määratletud olukordadele ja juhul, kui see tekitab õiguslikke tagajärgi abstraktselt silmas peetud isikute rühmadele (eespoolviidatud otsus kohtuasjas Comafrika ja Dole Fresh Fruit Europe *v.* komisjon, punkt 87; vt selle kohta ka Euroopa Kohtu 21. novembri 1989. aasta otsus kohtuasjas 244/88: Usines coopératives de déshydratation du Vexin *jt v.* komisjon, EKL 1989, lk 3811, punkt 13).
- 34 Antud juhul toob vaidlustatud määrus, täpsemalt selle sätted, mille tühistamist hageja nõuab teise võimalusena, kaasa eriti III lisa B osas loetletud 17le traditsioonilisele nimetusele antud kaitse taseme nõrgenemise. Vastavalt määruse nr 753/2002 artikli 24 lõikele 6 pidid need traditsioonilised nimetused B osasse lisamiseks vastama mitte ainult artikli 24 lõikes 5 osutatud tingimustele, vaid neid tuli ka „kasutada geograafilise tähisega veinide puhul ning need p[idi]d kõnealuse veini identifitseerima veinina, mis on pärit ühenduse territooriumil asuvast piirkonnast või paikkonnast, kus teatav kvaliteet, maine või muud veini karakteristikud, mida traditsioonilise nimetusega väljendatakse, on olulisel määral seostatavad veini geograafilise päritoluga”. B osas esinevaid nimetusi võidi seega kasutada ainult ühenduse territooriumil asuvast piirkonnast või erilise paikkonnast pärinevate veinide puhul ja tootjatel, kellel oli luba, oli õigus seista vastu neid traditsioonilisi nimetusi kasutavate kolmandatest riikidest pärit veinide turustamisele ühenduse piires. Vastavalt vaidlustatud määrusega — eriti selle artikli 1 punktiga 4 — määrusesse nr 753/2002 tehtud muudatustele võivad nüüd täiendavaid traditsioonilisi nimetusi, mis olid enne III lisa B osas, kasutada kolmandate riikide veinitootjad, kui nad vastavad määruses nr 753/2002 toodud tingimustele.

- 35 Ometi ei ole ainult hagejad puutumuses vaidlustatud määrusega tehtud muudatustega. Need on kohaldatavad ka kõikide teiste tegelike ja potentsiaalsete Itaalia tootjate suhtes, kel on õigus kasutada Itaalia traditsioonilisi nimetusi. Võttes lisaks arvesse, et tegemist on õigusaktiga, mille kohaldamine ei ole piiratud ei Itaalia territooriumi ega ajaga, ei osuta see mitte ainult Itaalia tootjatele, vaid tekitab õiguslikke tagajärgi ka arvukatele tundmatutele tootjatele teistest liikmesriikidest, kes kasutavad parasjagu ja kes kasutaksid tulevikus nimetusi, mis esinesid esimeses III lisa B osas. See nimekiri koosneb peale 17 Itaalia nimetuse ka Saksamaal, Austrias, Hispaanias, Prantsusmaal, Kreekas ja Portugalis toodetud veinide jaoks kasutatavatest nimetustest.
- 36 Vaidlustatud määrus sisaldab niisiis üldise ulatusega meedet EÜ artikli 249 teise lõigu mõttes, järelikult normatiivse sisuga meedet. See on kohaldatav objektiivselt määratud situatsioonides ja tekitab õiguslikke tagajärgi ettevõtjate rühmadele, kes vastavad teatud arvule määratud tingimustele üldiselt ja abstraktselt (vt selle kohta Euroopa Kohtu 26. oktoobri 2000. aasta määrus kohtuasjas C-447/98 P: Molkerei Großbraunshain ja Bene Nahrungsmittel v. komisjon, EKL 2000, lk I-9097, punkt 67, ja Esimese Astme Kohtu 6. juuli 2004. aasta määrus kohtuasjas T-370/02: Alpenhain-Camembert-Werk jt vs. komisjon, EKL 2004, lk II-2097, punkt 55 ja selles osundatud kohtupraktika). See üldine ulatus tuleneb antud juhul muide reguleerimise esemest, mis täpsustab traditsiooniliste nimetuste kasutamise ja nende kaitse eeskirju Euroopa Ühenduses tervikuna.
- 37 Seda järeldust ei kõiguta hagejate väited selle kohta, et vaidlustatud määruse sätted kaotavad oma üldise ja abstraktse iseloomu, arvestades kaalutusõigust teatud kriteeriumide kohaldamisel, mis võimaldab tunnustada traditsioonilise nimetuse olemasolu, ja asjaolu, et kolmandate maade veinid võivad kasutada nimetust ainult pärast seda, kui kolmanda maa nimi on kantud III lissasse. Nagu eespool täpsustatud, puudutavad need sätted ka teisi tootjaid, kes parasjagu kasutavad täiendavaid traditsioonilisi nimetusi või neid, kes hakkavad neid kasutama tulevikus.

Hagejate kaebeõigus

- 38 Vastavalt kohtupraktikale, isegi kui säte on oma olemuselt ja ulatuselt normatiivne ja see on kohaldatav huvitatud ettevõtjatele üldiselt, võib see puudutada kedagi nende hulgast isiklikult. See on juhtum, kus asjaomane õigusakt puudutab füüsilist või juriidilist isikut teatud talle eriomaste tunnuste või teda iseloomustavate faktiliste asjaolude tõttu, mis teda kõigist teistest eristavad, ja seetõttu määratleb ta sarnaselt üksikakti adressaadiga isiklikult (vt selle kohta eespool viidatud Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas Codorniu *v.* nõukogu, punktid 19 ja 20, ja Euroopa Kohtu 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores *v.* nõukogu, EKL 2002, lk I-6677, punkt 36 ja selles osundatud kohtupraktika).
- 39 Järelikult tuleb uurida, kas Itaalia tootjad, vabatahtlikud konsortsiumid ja FederDoc tõendavad sellise situatsiooni olemasolu.

— Itaalia tootjate isiklik puutumus

- 40 Antud juhul väidavad Itaalia tootjad, et määruse nr 753/2002 III lisa A ja B osa vaheliste erisuste kõrvaldamine tõi kaasa III lisa B osas osundatud Itaalia 17-le täiendavale traditsioonilisele nimetusele antud kaitse nõrgenemise, kuna seda võisid ühenduse piires kasutada üksnes nemad, ja nõnda kahjustab see nende huve. Ometi ei võimalda see olukord järeldada, et Itaalia tootjad on individuaalselt eristatavad samal moel kui oleks otsuse adressaat. Tegelikult mõjutab erisuste kõrvaldamine Itaalia tootjaid samal moel kui kõiki teisi ühenduse tootjaid, kelle veinid võivad kanda III lisa B osas varasemalt loetletud nimetust.

- 41 Ühtlasi tuleb märkida, et asjaolu, et määrus mõjutab üksikisikute õiguslikku seisundit, ei ole eristamiseks piisav (Esimese Astme Kohtu 2. aprilli 2004. aasta määrus kohtuasjas T-231/02: Gonnelli ja AIFO v. komisjon, EKL 2004, lk II-1051, punkt 38).
- 42 Antud juhul ei ole identifitseeritud ja ammendavalt loetletud traditsiooniliste nimetuste õigusliku kaitse olemasolu piisav Itaalia tootjate eristamiseks teistest ühenduse täiendavaid traditsioonilisi nimetusi kandvate mpv-kvaliteetveinide tootjatest. Nemed, olles Itaalia tootjatega samas olukorras, võivad taotleda oma traditsiooniliste nimetuste suhtes samasugust kaitset, samuti nõrgeneb neile kuuluvate, varem määruse nr 753/2002 III lisa B osas loetletud, traditsiooniliste nimetuste kaitse.
- 43 Isegi kui vaidlustatud määrusega ettenähtud meetmed põhjustavad hagejatele tõenäoliselt olulisi majanduslikke tagajärgi, tekivad samasugused tagajärjed ka teistele ühenduse mpv-kvaliteetveinide tootjatele (vt selle kohta Euroopa Kohtu 10. aprilli 2003. aasta otsus kohtuasjas C-142/00P: komisjon v. Netherlandse Antillen, EKL 2003, lk I-3484, punkt 77, ja eespoolmainitud määrus kohtuasjas Gonnelli ja AIFO v. komisjon, punkt 45). Järelikult ei saa mõjud, mida hagejad esitavad kui nende huve kahjustavaid, eristada neid teistest asjaomastest tootjatest.
- 44 Igal juhul ei piisa asjaolust, et meede mõjutab teatud ettevõtjaid majanduslikult rohkem kui nende konkurente, selleks, et neid saaks käsitleda isiklikult puudutatuina (Esimese Astme Kohtu 15. septembri 1999. aasta määrus kohtuasjas T-11/99: Van Parys jt. v. komisjon, EKL 1999, lk II-2653, punkt 50, ja 10. detsembri 2004. aasta määrus kohtuasjas T-196/03: EFfCI v. parlament ja nõukogu, EKL 2004, lk II-4263, punkt 47).

- 45 Lisaks sellele ei saa järeldada, et kuna Itaalia tootjad on osavad kasutama oma erandlikke õigusi, on nad isiklikult puudutatud eespoolviidatud kohtuotsuse Codorniu *v.* nõukogu tähenduses.
- 46 Selles kohtuasjas takistas üldise ulatusega õigusnorm hagejat kasutamast graafilist kaubamärki, mille ta oli registreerinud ja mida ta oli tavapäraselt kasutanud pika perioodi vältel enne vaidlusaluse määruse vastuvõtmist ja see eristas teda kõigist teistest ettevõtjatest. On tõsi, et traditsiooniliste nimetuste seadus sisaldab ühiseid elemente kollektiivse kaubamärgi registreerimise seadusega. Ometi ei ole see sarnasus piisav märkimaks, et Itaalia tootjate olukord on samane või sarnane hagejate olukorraga eespoolviidatud kohtuasjas Codorniu *v.* nõukogu. Võttes arvesse kaubamärgi registreerimisega antud erioigust, oli hageja antud juhul, pärast asjaomase määruse vastuvõtmist, täiesti erinevas olukorras võrreldes kõikide teiste ettevõtjatega.
- 47 Antud juhul ei ole see nii. Erinevalt vaidlustatud määrusest eespoolviidatud kohtuotsuses Codorniu *v.* nõukogu ei individualiseeri vaidlustatud määrus käesolevas asjas üksikut isikut, vaid tekitab õiguslikke tagajärgi ka kõikidele teistele tegelikele ja potentsiaalsetele Itaalia veinitootjatele, kel on õigus kasutada 17 Itaalia traditsioonilist nimetust, samuti kõikidele teistele tootjatele, kes kasutavad parasjagu ja kes kasutaksid tulevikus nimetusi, mis esinesid esialgses III lisa B osas. Seega ei ole Itaalia tootjate, antud juhul hagejate, olukord erandlik, nagu seda oli hageja olukord eespoolviidatud kohtuasjas Codorniu *v.* nõukogu.
- 48 Siit tuleneb, et vaidlustatud määrus puudutab Itaalia tootjaid vaid selle objektiivse omaduse tõttu, et nad on mpv-kvaliteetveinide tootjad. Järelikult kuna nad ei tõenda isiklikku huvi, ei ole Itaalia tootjatel õigust määruse vaidlustamiseks.

— Vabatahtlike konsortsiumide isiklik puutumus

- 49 Vastavalt kohtupraktikale on ühenduste esitatud hagiavaldused vastuvõetavad kolmel juhul: kui ühendus esindab selliste ettevõtjate huve, kellel endal on kaebeõigus, või kui ühendus on individualiseeritav oma põhikirjaliste huvide tõttu, nimelt kui säte, mille tühistamist taotletakse, mõjutab tema positsiooni läbirääkijana, või kui õigusnorm otsesõnu annab ühendusele sellised menetluslikud õigused (Esimese Astme Kohtu 30. septembri 1997. aasta määrus kohtuasjas T-122/96: Federolio v. komisjon, EKL 1997, lk II-1559, punkt 61, ja eespoolviidatud määrus EFfCI v. parlament ja nõukogu, punkt 42).
- 50 Esimese olukorra kohta tuleb meenutada, et vastavalt kohtupraktikale ei saa teatavate õigussubjektide rühma ühiste huvide edendamiseks asutatud ühingu käsitleda isiklikult puudutatuna õigusaktist, mis mõjutab selle rühma üldiseid huve, kui sel ei ole isikliku mõju neile endile (vt selle kohta eespoolviidatud määrused Gonnelli ja AIFO v. komisjon, punkt 48, ja EFfCI v. parlament ja nõukogu, punkt 43). Antud juhul tuleneb eespool toodud analüüsist, et vabatahtlike konsortsiumide liikmed ei ole tõendanud, et vaidlustatud määrus oleks mõjutanud neid nende teatud eripärase tunnuse poolest või tegeliku seisundi poolest, mis eristab neid teistest isikutest.
- 51 Mis puudutab teist olukorda, siis on tõsi, et eriliste asjaolude olemasolu, nagu ühingu osalemine meetme vastuvõtmisele eelnenud õigusloomes EÜ artikli 230 tähenduses, võib moodustada sellise ühingu esitatud hagi vastuvõetavuse aluse, mille liikmed ei ole otseselt seotud vaidlustatud meetmega, nimelt kui see meede mõjutab tema positsiooni läbirääkijana (eespool viidatud määrus kohtuasjas EFfCI v. parlament ja nõukogu, punkt 42, vt selle kohta ka Euroopa Kohtu 2. veebruari 1988. aasta otsus liidetud kohtuasjas 67/85, 68/85 ja 70/85: Van der Kooy jt v. komisjon, EKL 1988, lk 219, punktid 21-24); kohtutoimikust ei tulene, et see oleks nii käesolevas asjas, samuti ei ole hagejad kinnitanud, et see nii oleks.

- 52 Lõpuks kolmanda olukorra kohta, vabatahtlikud konsortsiumid ei saa olla vaidlustatud määrusest isiklikult puudutatud ka põhjusel, et õigusnorm annab neile mitu protsessiõigust. Esiteks võttis komisjon vaidlustatud määruse vastu ilma, et vabatahtlikud konsortsiumid oleksid õigusloomes osalenud. Teiseks, vastupidiselt eespool punktis 49 viidatud kohtupraktikas toodud nõudmisele ei ole vabatahtlikud konsortsiumid tuginenud ühelegi protsessiõigusele, mis on neile antud veinituru ühiskorralduses või mõnes muus ühenduse õigusaktis. Viimaks, vabatahtlikud konsortsiumid ei või apelleerida ei oma siseriikliku õiguse poolt tunnustatud missioonile ega erilistele ülesannetele, et õigustada õiguskaitsevahendite süsteemi, mis on kehtestatud EÜ artikliga 230 ja mille eesmärk on usaldada ühenduse kohtule institutsioonide õigusaktide seaduslikkuse kontroll, muudatust; vastasel juhul võib tühistamishagi vastuvõetavus sõltuda siseriiklike ametiasutuste iseseisvast otsusest, mis põhineb pigem liikmesriigi huvidel kui ühenduse üldistel huvidel (vt selle kohta eespoolviidatud määrus *Federolio v. komisjon*, punkt 64).
- 53 Eeltoodust lähtudes tuleb tõdeda, et vaidlustatud määrus ei puuduta vabatahtlikke konsortsiume isiklikult.

— *FederDoci* isiklik puutumus

- 54 Vabatahtlike konsortsiumide kaebeõigusesse puutuvad märkused on kohaldatavad ka *FederDoci* poolt hagi esitamise hindamisel, kuna see on vabatahtlike konsortsiumide ühendus. Ka *FederDocil* ei olnud erilist rolli vaidlustatud määruse vastuvõtmise protsessis ja *FederDoci* põhikirja erisätted ei oma selle hindamise puhul tähtsust. Järelikult *FederDoci* nagu kõiki teisigi hagejaid ei saa käsitleda isiklikult puudutatuna Euroopa Kohtu ja Esimese Astme Kohtu kehtiva kohtupraktika tähenduses.

Järeldus

- 55 Eeltoodust nähtub, et ükski hagejatest ei tõendanud, et ta on vaidlustatud määrusest või nendest erisätetest, mille tühistamist nad teise võimalusena nõuavad, isiklikult puudutatud.
- 56 Hagejate argumendid EÜ artikli 230 neljanda lõigu laiemal tõlgendusel vajalikkuse ja tõhusa kohtuliku kaitse vajaduse kohta ei mõjuta seda järeldust. Esiteks, Esimese Astme Kohus on kehtivat praktikat EÜ artikli 230 neljanda lõigu tõlgendamise kohta kinnitanud oma 1. aprilli 2004. aasta otsuses C-263/02: komisjon *v. Jégo-Quére* (EKL 2004, lk I-3425) ja eespoolviidatud otsuses *Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu*. Teiseks, kuigi EÜ artikli 230 neljandas lõigus kehtestatud isikliku puutumuse tingimust tuleb tõlgendada silmas pidades tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet, võttes arvesse erinevaid asjaolusid, mis võivad individualiseerida hagejat, ei saa sellisel tõlgendusel olla kõnealust tingimust välistavat mõju (eespool viidatud otsus *Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu*, punkt 44).
- 57 Viimaks tuleb tunnustada vastuvõetamatuks hagejate esitatud argument Euroopa põhiseaduse lepingu projekti artikli III-365 lõike 4 kohta, kuna selle tekst ei ole tänaseks päevaks jõustunud.
- 58 Esitatud järeldustest tuleneb, et hagejad ei saa olla vaidlustatud määrusest isiklikult puudutatud EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses ja et hagi tuleb jätta vastuvõetamatuse tõttu täielikult läbi vaatamata.

Kohtukulud

- 59 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hagejate kahjuks, mõistetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele välja hagejatelt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (neljas koda)

määrab:

1. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.
2. Mõista hagejatelt välja nii nende endi kui ka komisjoni kohtukulud.

28. juunil 2005 Luksemburgis.

kohtusekretär

koja esimees

H. Jung

H. Legal